

УДК 61+378.14=111(477)

В.К. Діхачов, Л.М. Добровольська, Г.Ю. Диховська, О.О. Тарановська, О.І. Макаров
ВДНЗ України «Українська медична стоматологічна академія» м. Полтава

ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ АНГЛОМОВНОГО НАВЧАННЯ В МЕДИЧНИХ ВУЗАХ УКРАЇНИ

За умов інтернаціоналізації української освіти і зростаючої кількості іноземних громадян, які здобувають освіту в вищих навчальних закладах України, впровадження англомовного викладання спеціальності, стає дедалі ширшим. Це відкриває нові економічні резерви для вітчизняних медичних вузів і збільшує їх конкурентоздатність на міжнародних ринках вищої освіти. Разом з тим, цей напрямок має ряд невирішених проблем, що негативно впливають на ефективність формування професійної компетенції у англомовної категорії студентів-медиків.

Ключові слова: медичні вузи України, англомовне викладання.

Сучасний етап розвитку українського суспільства характеризується більшою відкритістю нашої країни зовнішньому світу не тільки в політичній та економічній сфері, а й в сфері освіти і науки. Яскравим відображенням інтернаціоналізації української освіти є зростаюча кількість іноземних громадян, які здобувають освіту в вищих навчальних закладах України. Однак, досвід проведення підготовки іноземних студентів у вітчизняних вишах демонструє ряд проблем, найважливішою з яких є мовна. В процесі навчання іноземні студенти змушені вивчати дві достатньо тяжкі для опанування слов'янські мови, жодна з яких після отримання диплому не матиме ніякого практичного застосування, оскільки жодна з них не буває робочою на міжнародних форумах і не відповідає серйозним інформаційним ресурсам [2,3]. Для рішення цієї проблеми і одночасного залучення більшої кількості іноземних студентів, багато українських вищих навчальних закладів практикують іншомовне навчання. Зараз навчання іноземців в Україні проводиться українською, російською, англійською, французькою і німецькою мовами [4]. Найбільш розповсюдженим вибором залишається англійська мова. З кожним роком число бажаючих одержати вищу освіту англійською мовою неухильно зростає.

Проблемі використання англійської мови в медичній освіті присвячені праці М. І. Голубятникова, В. В. Бабієнко, В.М. Голубничої, О.В. Богомаз, О.Д. Омельченко та ін [1,2,7]. Попри це, англомовне викладання медичних дисциплін залишається для України складним явищем, поширення якого потребує окремих методологічних підходів та детального аналізу.

Метою роботи було аналізування проблем англомовної освіти іноземних громадян у медичних вузах України. Англомовна освіта пов'язана з рядом переваг. Вона дає змогу скоротити час навчання, покращити адаптацію до викладання фундаментальних дисциплін, полегшити процедуру нострифікації та ліцензування після завершення навчання. Ця мова підвищує «конвертованість освіти», надає заможним студентам можливість стажування чи спеціалізації у країнах Західної Європи та Північної Америки, відкриває більшість ширококомасштабних інформаційних ресурсів. Окрім того, викладання іноземною мовою відкриває нові економічні резерви для вітчизняних медичних вузів і збільшує їх конкурентоздатність на міжнародних ринках вищої освіти.

На англомовних відділеннях медичного та стоматологічного факультету ВДНЗУ «Українська медична стоматологічна академія» студенти здобувають медичну освіту за базовими програмами, ухваленими Міністерством охорони здоров'я України, й залучаються до участі в ліцензованих іспитах КРОК-1 та КРОК-2. Навчальні плани для англомовних студентів приведені у відповідність до базових вимог і не відрізняються від тих програм, за якими навчаються їх українські ровесники. Бази «кроковських» завдань теж узгоджуються зі змістом міністерських програм. Однак, в цьому криється одна з основних проблем англомовного навчання. Вона полягає у тому, що програми підготовки в українських медичних вузах відрізняється від таких у закордонних навчальних закладах як за кількістю годин, переліком тем, так і за наявністю окремих дисциплін. Враховуючи, що підготовка фахівців орієнтується на ринок праці закордонних держав, а не на нашу власну систему охорони здоров'я, це є недоцільним, і навіть шкідливим (в аспектах часу, затраченого на вивчення неактуальних для майбутньої роботи тем, та його дефіциту при вивченні тих питань, які дійсно важливі). Корекція ж програм та планів на місцевому рівні може бути лише строго обмеженою, оскільки складання ліцензованих іспитів КРОК-1 та КРОК-2 в умовах нашої системи медичної освіти потребує від студента повного володіння саме програмними знаннями.

Іншою проблемою є те, що значна кількість студентів з країн Південно-Східної Азії мають вельми посередній рівень володіння англійською мовою. Очевидно, що при вивченні спеціальних дисциплін у них будуть виникати істотні труднощі. Звичайно викладачем враховується мовна підготовка студента. Однак, на практичному занятті чи лекції студенту-іноземцю досить важко засвоїти нерідною англійською мовою такий об'єм інформації, який засвоюють вітчизняні студенти при викладанні українською.

В таких умовах істотною допомогою всім учасникам процесу може стати досвід викладача і правильна методологічна будова заняття чи лекції. Успішна організація навчального процесу в англомовних групах визначається у першу чергу тим, наскільки конкретно сформовано кінцеві цілі цього процесу. Визначення та формулювання конкретних завдань у вигляді переліку практичних навичок, що їх необхідно набути під час заняття, або теоретичних питань, належних до засвоєння, сприяє як більш ефективній організації процесу навчання, так і більш результативному контролю. Подання кінцевих цілей модуля оптимізує процес виконання запропонованої програми і викладачем, і студентом, допомагає правильно розподіляти час і концентрувати увагу, дає їм змогу обмірковано скорегувати свої потреби відповідно до завдань певного модуля.

